

DREPTURI CONSTITUTIONALE

PLANURI DE LECȚII

Conținutul acestui document este publicat drept domeniu public, putând fi modificat, adaptat și distribuit fără limite, atâta vreme cât rezultatul este licențiat la fel.

Cum să folosiți acest document

Sfaturi pentru o învățare activă:

- Nu țineți o prelegere. Elevii ar trebui să vorbească mai mult decât profesorul.
- Schimbați pasul des - un curs de 60 de minute poate include până la 4 activități diferite.
- Includeți o combinație de discuții în grup mare precum și de discuții în grup restrâns.
- Găsiți un echilibru între educația vizuală vs. învățarea audio;
- Grupurile cu mai mult de 7 membri nu mai funcționează la fel de bine. Dimensiunea optimă pentru o discuție de grup este de 5 membri.
- Puneți întrebări deschise. De exemplu, în loc să întrebați dacă Președintele Iohannis lucrează la Cotroceni? puteți întreba "Cine lucrează la Palatul Cotroceni?".
- Activitățile de follow-up și debrief sunt cheie, pentru a ști cum au ajuns elevii la concluzii.
- Nu trebuie să știți toate răspunsurile. Mai degrabă, puteți întoarce întrebarea către elevi. De exemplu, când un student vă întreabă ceva ce nu știți, puteți spune "Mi se pare foarte interesant, Radu, că tu crezi că pisicile locuiesc pe lună. Ca temă, poate ai putea să faci un pic de cercetare și mâine să explici grupului cum ai ajuns la concluzia că pisicile locuiesc pe lună".
- Să urmați procesul și să ajungeți la o concluzie sunt mai importante decât memorarea informațiilor.

Conținut

Lecție despre libertatea de expresie	5
Lecție despre inviolabilitatea domiciliului	14
Lecție despre dreptul la muncă	17
Lecție despre dreptul la informație	19
Lecție despre protecția copiilor și a tinerilor	24
protecția copiilor și a tinerilor	24
Lecție despre dreptul la petiție	27
Lecție despre dreptul la vot	30
Lecție despre dreptul la un mediu sănătos, libertatea de asociere și proprietate privată	34
Lecție despre dreptul la viață privată și secretul corespondenței	37

Lecție despre libertatea de expresie

Țintă

Elevi de liceu

Materiale

Cinci caricaturi politice atașate la final. Articolul 30 din Constituția României.

Desfășurarea lecției

Rugați studenții să citească articolul 30 din Constituție.

ARTICOLUL 30

(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.

(2) Cenzura de orice fel este interzisă.

(3) Libertatea presei implică și libertatea de a înființa publicații.

(4) Nici o publicație nu poate fi suprimată.

(5) Legea poate impune mijloacelor de comunicare în masă obligația de a face publică sursa finanțării.

(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.

(8) Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictele de presă se stabilesc prin lege.

Întrebați studenții de tipuri de gânduri, opinii, credințe și creații. Scrieți lista pe tablă.

Întrebați studenții despre semnificația pe care o are pentru ei Paragraful (6) din Articolul 30.

Împărțiți studenții în cinci grupe. Împărțiți câte o caricatură politică fiecărui grup. Explicați despre caricaturile politice că există de sute de ani și că au fost folosite în campanii politice pentru a atrage atenția asupra unor subiecte sau pentru a crea controversă. Explicați-le copiilor că desenele și caricaturile politice cad sub definiția Paragrafului 1 din Articolul 30.

Instruiți fiecare grup să se uite la fiecare desen și să scrie pe o bucată de hârtie

care este subiectul asupra căruia se încearcă să se atragă atenția, sau dacă fac campanie pentru un politician sau dacă urmăresc să creeze controversă. La final, spuneți fiecărui grup că trebuie să stabilească dacă desenul este în dezacord cu condițiile listate în Paragraful (6) din Articolul 30.

Rugați câte un student din fiecare grup să prezinte concluziile grupului către clasă.

Joc despre libertatea de expresie

Problema exploratorului Lunar

Obiective

1. Să permită participanților să interacționeze într-o activitate de rezolvare a unei probleme.
2. Să le permită participanților să înțeleagă cât de importante sunt comunicarea și libertatea de expresie în acest tip de activitate.
3. Să permită grupului să vadă cum singergia crează o soluție mai bună pentru majoritatea oamenilor implicați în procesul de decizie.

Timp necesar: 45-60 de minute.

Mărimea grupului: Nelimitată.

Materiale necesare

O copie a “Problemei Exploratorului Lunar” și un pix pentru fiecare participant.

Procedură

1. Citiți cu voce tare “Problema exploratorului Lunar”
2. Oferiți o copie a “Problemei exploratorului Lunar” și câte un pix fiecărui participant. Spuneți participanților că pot să creeze un clasament al celor 15 obiecte după ordinea lor de prioritate. În acest moment, încă nu au voie să discute problema cu altcineva. Lăsați-le 5 minute în care să se decidă singuri.
3. Împărțiți grupul în echipe de câte 5-7 participanți. Spuneți fiecărei echipe că trebuie să discute clasamentele individuale și să ajungă la un clasament de consens al grupului. Regulile sunt următoarele:
 - Toți membrii echipei trebuie să fie acord cu alegerile făcute;
 - Nu se permit votarea sau compromisul.
 - Decizia finală trebuie să fie acceptabilă tuturor și o trebuie neapărat să se ajungă la o decizie în maxim 20 de minute.
 - Liderul grupului trebuie să ofere motive pentru includerea și excluderea diferitelor obiecte
4. La expirarea timpului, fiecare echipă raportează către grup rezultatele discuțiilor.

5. Apoi comparați rezultatele individuale cu rezultatele echipelor și apoi cu clasamentul experților. La sfârșit, evidențiați beneficiile aduse de sinergia grupului pentru crearea unei soluții mai bune pentru majoritatea grupului.

Clasamentul experților

A.	Cutie de chibrituri	13
B.	Mâncare concentrată	4
C.	20 de metri de frânghie din nylon	6
D.	Mătase de parașută	3
E.	Unitate portabilă de încălzire	15
F.	Două pistoale de calibrul 45	9
G.	Un bax de pet-uri cu lapte deshidratat	11
H.	Două butelii de 50kg cu oxigen	1
I.	Hartă stelară (așa cum este vizibilă de pe lună)	5
J.	Vestă de salvare	10
K.	Busolă magnetică	14
L.	20 de litri de apă	2
M.	Rachete semnalizatoare	12
N.	Trusă de prim ajutor și ace	8
O.	Receptor/transmițător FM alimentat solar	7

Instrucțiuni pentru elevi

Sunteți un echipaj spațial a cărui misiune inițială era să vă întâlniți cu nava spațială mamă pe suprafața luminată a lunii. Totuși, datorită dificultăților mecanice, nava voastră a fost obligată să aterizeze într-un punct aflat la 300 de kilometri de locul întâlnirii. În timpul aterizării, o bună parte din echipamentul de la bord a fost avariat. Deoarece pentru a supraviețui, trebuie să ajungeți pe nava mamă, trebuie să alegeți obiectele cele mai importante pentru realizarea călătoriei de 300 de kilometri. Mai jos sunt listate 15 obiecte rămase intacte și neavariate în urma aterizării. Sarcina voastră este să ajungeți la punctul de întâlnire. Plasați numărul 1 lângă obiectul cel mai important, numărul 2 lângă obiectul al doilea ca importanță, și așa mai departe până la numărul 15, cel mai puțin important obiect. Vă rugăm să nu vă schimbați răspunsurile individuale ca urmare a discuției de grup.

- A. Cutie de chibrituri
- B. Mâncare concentrată
- C. 20 de metri de frânghie din nylon
- D. Mătase de parașută
- E. Unitate portabilă de încălzire
- F. Două pistoale de calibrul 45
- G. Un bax de pet-uri cu lapte deshidratat
- H. Două butelii de 50kg cu oxigen

- I. Hartă stelară (așa cum este vizibilă de pe lună)
- J. Vestă de salvare
- K. Busolă magnetică
- L. 20 de litri de apă
- M. Rachete semnalizatoare
- N. Trusă de prim ajutor și ace
- O. Receptor/transmițător FM alimentat solar

Libertatea de expresie - Activități suplimentare

Cereți părerea studenților despre următoarele cazuri:

- Doi jurnaliști publică un articol în care acuză de corupție un judecător și un consilier local de la Primăria Constanța. Ei sunt condamnați la închisoare pentru calomnie (cazul Cumpănă și Mazăre vs. România). Vi se pare că sentința este proporțională cu fapta?
 - Curtea Europeană a Drepturilor Omului spune că închisoarea este o pedeapsă prea aspră pentru ce au făcut.
- Un profesor își acuză un coleg că i-a copiat teza. Colegul se supără și îl dă în judecată pe profesor pentru calomnie. Dacă voi ați fi judecătorul, cum ați judeca?
 - Curtea Europeană a Drepturilor Omului are o problemă cu felul în care s-au administrat probele în timpul procesului, nu cu condamnarea. Tribunalele românești spun că, până când CEDO ajunge la o decizie, profesorul este nevinovat.

Alte informații relevante pentru facilitator

Trebuie să amintim aici că, sub rezerva paragrafului 2 al articolului 10, libertatea de exprimare se aplică nu numai în cazul “informațiilor” sau “ideilor” care sunt primite favorabil sau considerate ca inofensive sau indiferente, ci și al acelor care offensează, șochează sau deranjează: astfel o cer pluralismul, toleranța și spiritul de deschidere, fără de care nu poate exista o „societate democratică” (ibidem).

Acestora li se adaugă, desigur, și alte decizii ale C.E.D.O. care transmit, în principal, același mesaj – societatea trebuie să rămână rezonabilă în judecățile pe care le emite (decizia C.E.D.O. Vajnai c. Ungariei din 8 iulie 2008).

Libertatea de expresie - Materiale pentru lecție

În continuare, găsiți materialele discutate în timpul lecției.

Traian Băsescu

**The Multinational Banksters'
Romanian Stepin Fetchit...**

**"I steal from the poor to give to
the rich... what a GOOD boy am I!"**

Lecție despre inviolabilitatea domiciliului

Țintă

Elevi de liceu

Desfășurarea lecției

Rugați studenții să citească următorul text.

În America Colonialistă, atunci când Imperiul Britanic conducea coloniile americane, legile scrise pentru a-i ajuta pe britanici să câștige bani din taxe vamale. Notarii făceau asta scriind mandate de percheziții generale care permiteau percheziții și confiscări generalizate. Colectorii de taxe britanici putea intra în case private pentru colectarea taxelor. Massachusetts a scris o lege în 1756 care interzicea aceste mandate, deoarece colectorii de taxe abuzau de puterea lor și căuta casele în casele coloniștilor bunuri ilegale. Aceste mandate generale permiteau oricărui mesager sau ofițer oficial să percheziționeze un loc suspect fără nicio dovadă. De asemenea, le permitea să aresteze oameni fără ca măcar să le spună cum au încălcat legea sau să le arate vreo dovadă a încălcării legii. Virginia, de asemenea, a interzis utilizarea mandatelor generale ulterior datorită altor frici.

Întrebați elevii cum s-ar simți dacă li s-ar întâmpla lor așa ceva.

Explicați-le că aceste acțiuni au condus ulterior la adăugarea celui de-al Patrulea Amendament la Constituția Statelor Unite (parte a Cartei Drepturilor).

Rugați un elev să citească cel de-al Patrulea Amendament:

Dreptul persoanei de a se simți în siguranță în ceea ce privește persoana, domiciliul, documentele și bunurile sale, împotriva perchezițiilor și confiscărilor nemotivate nu poate fi încălcat; și nu vor fi emise mandate decât pe baza unor motive întemeiate de suspiciune, coroborate cu jurământ sau declarație și menționând cu precizie locul care urmează să fie percheziționat și persoanele sau obiectele care urmează să fie reținute.

Explicați-le elevilor că în practică, al Patrulea Amendament înseamnă că azi, în Statele Unite, pentru ca un ofițer de poliție să percheziționeze sau să aresteze pe cineva, ofițerul va avea nevoie de permisiune sau de un mandat pentru aceasta din partea unui judecător. Pentru a obține mandatul, ofițerul de poliție trebuie să aibă dovezi sau o cauză probabilă care justifică percheziția. Ofițerul de poliție, sau oricine are dovada, trebuie să jure că dovada este adevărată conform informațiilor pe care le deține. Fără mandat, un ofițer de poliție nu poate intra în casa unei persoane, decât dacă vreo persoană din casă oferă permisiunea.

Întrebați elevii dacă voi credeți că această lege este una bună.

Explicați elevilor că România are o lege similară, articolul 27 din Constituție.

Împărțiți elevii în grupuri de câte patru. Rugați fiecărui grup să citească Articolul 27:

ARTICOLUL 27

(1) Domiciliul și reședința sunt inviolabile. Nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul ori în reședința unei persoane fără învoirea acesteia.

(2) De la prevederile alineatului (1) se poate deroga prin lege pentru următoarele situații:

- a) executarea unui mandat de arestare sau a unei hotărâri judecătorești;
- b) înlăturarea unei primejdii privind viața, integritatea fizică sau bunurile unei persoane;
- c) apărarea securității naționale sau a ordinii publice;
- d) prevenirea răspândirii unei epidemii.

(3) Percheziția se dispune de judecător și se efectuează în condițiile și în formele prevăzute de lege.

(4) Perchezițiile în timpul nopții sunt interzise, în afară de cazul infracțiunilor flagrante.

Rugați fiecare grup să compare prevederile din al Patrulea Amendament al Constituției Statelor Unite cu cele din Articolul 27 din Constituția Statelor Unite.

Rugați fiecare grup să țină o prezentare de 5 minute către clasă în care să compare prevederile din cele două legi.

Finalizați cerându-le studenților dacă se pot gândi la motive pentru care România necesită Articolul 27. Unele exemple ar putea fi luate din viața din timpul comunismului.

Informații suplimentare pentru educatori

Pe lângă obligativitatea statului de a respecta dreptul la viață privată în sensul respectării domiciliului oricărei persoane prin neinvadarea ilegală a acestuia, statul are și obligația de a asigura inviolabilitatea domiciliului față de orice persoană care ar putea pătrunde ilegal în domiciliu.

Joc despre inviolabilitatea domiciliului

Moartea prin batistă

Fiecare persoană își atârână o bandană sau o batistă din buzunar. Trebuie atârnată în așa fel încât să poată fi trasă de către alți jucători. Explicați grupului DOAR următoarele: “Bandana reprezintă tot ce este necesar pentru a trăi în lume (mâncare, adăpost, dragoste etc). Dacă bandana vă este luată, muriți instant și ieșiți din joc.” Fără alte explicații, spuneți-le “Pe locuri, fiți gata, start!”. Inevitabil, cu toții vor alerga și-și vor lua bandanele unii altora. Atunci când rămâne în viață o singură persoană, întrebați grupul ce s-a întâmplat, repetați regulile și începeți o nouă rundă. Continuați să tot aveți runde. Până la urmă, cineva din grup va înțelege că nu e nevoie de moarte și că nu pot folosi mai mult decât ce au deja. În curând, ideea va prinde. Unii participanți pot forma alianțe și se vor proteja unii pe alții.

Keep the rounds going. Someone will pick up on the idea that they don't need to die and that they cannot use more than what they already have. Soon the idea catches on. Some participants may even form alliances to protect one another.

Materiale necesare: 1 bandană pentru fiecare jucător;

Mărimea grupului: oricare;

Durata jocului: sub 15 minute.

Lecție despre dreptul la muncă

Țintă

Elevi de liceu

Materiale necesare

O poză cu Palatul Parlamentului/Casa Poporului, mici bucățele de hârtie, bandă adezivă, clipul video cu [Nike sweathsop](#)

Desfășurarea lecției

Arătați o poză a Casei Poporului. Întrebați studenții ce știu despre această clădire.

Descrieți conceptul de “muncă patriotică”. Întrebați studenții dacă ei ar dori să facă muncă patriotică. De ce sau de ce nu?

Citiți articolul 42 din Constituția României:

ARTICOLUL 42

(1) Munca forțată este interzisă.

(2) Nu constituie muncă forțată:

a) activitățile pentru îndeplinirea îndatoririlor militare, precum și cele desfășurate, potrivit legii, în locul acestora, din motive religioase sau de conștiință;

b) munca unei persoane condamnate, prestată în condiții normale, în perioada de detenție sau de libertate condiționată;

c) prestațiile impuse în situația creată de calamități ori de alt pericol, precum și cele care fac parte din obligațiile civile normale stabilite de lege.

Întrebați studenții dacă ei cred că munca patriotică este permisă sub prevederile articolului 42. Când studenții ajung la concluzia că nu mai este permisă sub actuala constituție, întrebați-i de ce cred ei că persoanele care au elaborat constituția au simțit nevoia să includă articolul 42 în constituție.

Arătați acest clip video: <https://www.youtube.com/watch?v=M5uYCWVfuPQ>

Distribuiți mici bucățele de hârtie. Rugați fiecare elev să scrie pe câte o bucată de hârtie un cuvânt care descrie cum se simte după ce urmărește filmul. Rugați fiecare elev să lipească hârtia de tablă și să spună o propoziție folosind cuvând respectiv care descrie filmul.

Împărțiți elevii în grupuri de câte patru. Rugați elevi să citească articolul 41 din Constituția României:

ARTICOLUL 41

(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.

(2) Salariații au dreptul la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea salariaților, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, precum și alte situații specifice, stabilite prin lege.

(3) Durata normală a zilei de lucru este, în medie, de cel mult 8 ore.

(4) La muncă egală, femeile au salariu egal cu bărbații.

(5) Dreptul la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate.

Rugați fiecare grup să discute paragraful 2. Folosind filmul ca un exemplu negativ, rugați fiecare grup să scrie o propoziție despre necesitatea existenței prevederilor paragrafului 2.

Rugați o persoană din fiecare grup să citească propoziția întregii clase.

Suplimentar

Aveau oamenii din film libertatea de a-și alege locul de muncă/profesia?

Ce ați face voi în situația acelor oameni?

ARTICOLUL 43 / Dreptul la grevă

(1) Salariații au dreptul la grevă pentru apărarea intereselor profesionale, economice și sociale.

(2) Legea stabilește condițiile și limitele exercitării acestui drept, precum și garanțiile necesare asigurării serviciilor esențiale pentru societate.

Munca în folosul comunității:

În situația în care o persoană nu își plătește o amendă contravențională (de ex: a trecut strada pe roșu, a distrus un tomberon etc), considerați că poate fi, în schimb, obligat să presteze muncă în folosul comunității?

Lecție despre dreptul la informație

Țintă

Elevi de liceu

Desfășurarea lecției

Rugați câte un student diferit să citească fiecare paragraf al Articolului 31 din Constituția României:

ARTICOLUL 31

(1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

(3) Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a tinerilor sau securitatea națională.

(4) Mijloacele de informare în masă, publice și private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.

(5) Serviciile publice de radio și de televiziune sunt autonome. Ele trebuie să garanteze grupurilor sociale și politice importante exercitarea dreptului la antenă. Organizarea acestor servicii și controlul parlamentar asupra activității lor se reglementează prin lege organică.

Explicați fiecărui student că Articolul 31 garantează românilor dreptul de acces la informații care nu sunt modificate de către guvern. De exemplu, dacă o entitate media vrea să critice guvernul sau politicile acestuia, dreptul respectivei entități de a face asta este protejat de Articolul 31. Acest articol, de asemenea, obligă autoritățile publice să transmită cetățenilor informații corecte care sunt în interesul lor.

Este foarte important de menționat dreptul la viață privată și aspectul proporționalității față de dreptul la informație:

- *prin autoritate sau instituție publică se înțelege orice autoritate ori instituție publică ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, orice regie autonomă, companie națională, precum și orice societate comercială aflată sub autoritatea unei autorități publice centrale ori locale și la care statul român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acționar unic ori majoritar;*
- *prin informație de interes public se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației;*
- *prin informație cu privire la datele personale se înțelege orice informație privind o*

persoană fizică identificată sau identificabilă.

Întrebați elevii de ce cred ei că este important să avem dreptul la informație.

Întrebații de ce cred că este importantă autonomia mijloacelor de informare în masă.

Întrebați elevii care sunt beneficiile dreptului de acces la informații de interes public.

Întrebați elevii despre ce înseamnă dreptul la informare în epoca digitală și în contextul informațiilor de pe internet.

Rugați elevii să citească articolele atașate și să discute despre cum aceste țări restrâng accesul liber la informație. Cereți studenților alte exemple de țări care restricționează accesul la informațiile de interes public. Întrebați-i de ce cred ei că guvernele acelor țări fac restricționează accesul la informație.

Ca temă: rugați elevii să cerceteze un exemplu local în care autoritățile publice furnizează informații cetățenilor și dacă acele informații sunt de interes public. Dacă da, rugați elevii să explice de ce într-un răspuns scris scurt.

Materiale ajutătoare - lecție despre dreptul la informație

Russia enacts 'draconian' law for bloggers and online media

1 August 2014 Russia's parliament has voted through a series of internet laws

A new law imposing restrictions on users of social media has come into effect in Russia.

It means bloggers with more than 3,000 daily readers must register with the mass media regulator, Roskomnadzor, and conform to the regulations that govern the country's larger media outlets.

Internet companies will also be required to allow Russian authorities access to users' information.

One human rights group called the move "draconian".

The law was approved by Russia's upper house of parliament in April.

It includes measures to ensure that bloggers cannot remain anonymous, and states that social networks must maintain six months of data on its users.

The information must be stored on servers based in Russian territory, so that government authorities can gain access.

Russia has blocked the sites of opponents such as Garry Kasparov

Critics see it as the latest in a series of recent moves to curb internet freedom.

'Free expression'

Hugh Williamson, of New York-based Human Rights Watch, has called the law

“another milestone in Russia’s relentless crackdown on free expression”.

“The internet is the last island of free expression in Russia and these draconian regulations are clearly aimed at putting it under government control,” he added.

Opposition figures have used the internet to air their views, with some gaining millions of followers.

Commentators opposing Vladimir Putin often face restrictions in broadcast outlets and newspapers.

Analysis: Famil Ismailov, news editor, BBCRussian.com

Russia’s president was once a staunch defender of internet freedoms

Russian bloggers are bracing themselves for the moment when Russia’s new “information security law” comes into force on 1 August. Some already share advice on how to use proxy servers in order to access social media sites that, in their view, are under threat of being closed.

It is hard to see how the law will be enforced. The servers for most of the popular social media platforms that many Russians use are based outside Russia.

Many popular bloggers are already looking for, and apparently finding, ways to “cheat” the feature that counts page visits and keep their daily unique visitor numbers just under 3000, or to make sure that the statistics are hidden altogether.

Anton Nossik, who is considered Russia’s “internet guru”, wrote in his LiveJournal blog that the new law didn’t threaten individual bloggers directly, but provided legal grounds to block popular social networks like Facebook, Twitter, LiveJournal and Google.

“The issue of banning all these platforms in Russia is a political one and it will be decided by only one person”, Mr Nossik wrote, with a thinly veiled reference to President Vladimir Putin.

Critics blocked

Earlier in the year, Russia enacted a law that gave the government powers to block websites without explanation.

In March, Moscow blocked the blog of Mr Navalny, along with two news sites and a organisation run by Garry Kasparov - a vocal critic of the Russian government.

In a statement, Russia’s prosecutor general’s office said the blocks were imposed because of the sites’ role in helping stage illegal protests.

Earlier this week, Twitter blocked access to an anti-Kremlin account that often publishes leaked government documents, following a request by Russia’s federal communications agency Roskomnadzor.

Mr Putin said Russian search engine Yandex is controlled by foreign intelligence

'CIA project'

For many years, Russia had relatively lax internet laws.

However Moscow has recently changed its tune, with Mr Putin branding the internet an ongoing "CIA project".

He also claimed that the popular Russian search engine Yandex was controlled by foreign intelligence.

Two years ago, Russia enacted a law enabling authorities to blacklist and force certain websites offline without a trial.

The government said the legislation was designed to protect children from harmful internet content, such as pro-suicide or pornography websites.

On Thursday, lawyers for US intelligence officer Edward Snowden said the whistleblower had filed for refugee status in Russia.

Mr Snowden received temporary shelter in Russia last year.

He had evaded US authorities after he leaked classified government documents revealing mass surveillance programmes undertaken by the NSA in the US and GCHQ in the UK.

Iran Newspapers Banned For Pro-Reform Stance

TEHRAN — The Iranian government has closed down two pro-reform newspapers, the publication's editors said Monday, continuing a crackdown on opponents of the regime and their media outlets.

Editor Behrouz Behzadi of the Etemaad daily told The Associated Press that his newspaper was banned by the Press Supervisory Board. The order cites article six of the press law without elaborating. That article allows newspapers to be closed for offenses from security violations to insulting articles.

Also, the managing editor of Irandokht weekly, Hossein Karroubi, told the AP that authorities revoked license of the weekly journal on Monday.

Karroubi said according to a letter by the same board, his mother Fatemeh Karroubi, the owner of the weekly, lost her permission to operate the weekly since she is not committed to the country's constitution.

In February, Iranian authorities detained one of the editors of the weekly, Akbar Montajaqbi, without explanation.

Journalists have complained that the Tehran regime has been closing down publications sympathetic to the opposition since Iran's contentious election last June.

Iran's hard-line judiciary has shut down more than 120 pro-reform newspapers and

jailed dozens of editors and writers on charges of insulting authorities since 2000.

Last month Fatemeh Karroubi, wife of one of the pro-reform presidential candidates in the June voting, called on Iran's supreme leader, Ayatollah Ali Khamenei, to stop the crackdown on the opposition activists.

Jocuri despre inviolabilitatea domiciliului

Adevărat sau Fals - varianta 1

Împărțiți grupul în două echipe. O echipă este echipa "Adevărat", iar cealaltă echipă este echipa "Fals". Fiecare echipă stă aliniată în linie cu spatele la cealaltă echipă. Fiecare echipă stă cu fața către propriul obiectiv, care este o linie marcată pe pământ la aproximativ 10 metri distanță. Facilitatorul declamă câte un enunț, de tipul "Iarba este verde" sau "Am zburat pe lună săptămâna trecută". Dacă enunțul este adevărat, atunci echipa "Adevărat" trebuie să fugă spre obiectivul lor în timp ce echipa "Fals" încearcă să-i atingă (ca la un joc de leapșa). Dacă enunțul este fals, atunci echipa "Fals" încearcă să ajungă la obiectivul lor fără să fie "atinși" de echipa "Adevărat". Dacă un jucător este "atins", trebuie să se alăture celeilalte echipe. Echipa cu cei mai mulți membri la sfârșit câștigă.

Adevărat sau Fals - varianta 2

Spune elevilor o afirmație (ex. "Printesa de Hopintzol are o aventură extraconjugală"). Împarte studenții în două grupe, unii care susțin adevărul acelei afirmații, unii care susțin falsitatea afirmației. Se vor desemna reprezentanți ale celor două echipe care vor dezbate problema.

E important ca afirmația, după dezbateri, să pună problema de "informație de interes public". În exemplul de mai sus, a se discuta dacă viața privată (sau publică?) a unei persoane publice poate face subiectul unei dezbateri publice, fiind deci "informație de interes public".

Mărimea grupului: minim 20 de jucători;

Durata jocului: sub 15 minute.

Lecție despre protecția copiilor și a tinerilor

Țintă

Elevi de liceu

Desfășurarea lecției

Citiți elevilor Articolul 49 din Constituția României:

ARTICOLUL 49

(1) Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.

(2) Statul acordă alocații pentru copii și ajutoare pentru îngrijirea copilului bolnav ori cu handicap. Alte forme de protecție socială a copiilor și a tinerilor se stabilesc prin lege.

(3) Exploatarea minorilor, folosirea lor în activități care le-ar dăuna sănătății, moralității sau care le-ar pune în primejdie viața ori dezvoltarea normală sunt interzise.

(4) Minorii sub vârsta de 15 ani nu pot fi angajați ca salariați.

(5) Autoritățile publice au obligația să contribuie la asigurarea condițiilor pentru participarea liberă a tinerilor la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă a țării.

Întrebați elevii dacă ei consideră că este important ca guvernul să le protejeze drepturile și de ce cred ei că este important ca vârsta minimă de la care o persoană poate fi angajată și retribuită este de 15 ani.

Explicați-le elevilor că înainte de 1940, copiii între 5 și 14 ani din Europa și Statele Unite lucrau în mod obișnuit. Deseori, acești copii lucrau în fabrici, mine, sau ferme, livrau ziare, sau lucrau acasă. De obicei, copiii lucrau pentru a face bani ca să își sprijine familia. Mulți copii lucrau în condiții periculoase în aceste fabrici și mine, și mulți erau răniți în accidente de muncă. Copiii erau angajați în mod obișnuit în fabrici și mine pentru că nu trebuiau plătiți la fel de mult ca adulții, și pentru că încăpeau în spații mai mici. Un copil muncitor trebuia să lucreze în mod normal aproximativ 60 de ore pe săptămână. După anii 1940, copiii au început să meargă din ce în ce mai mult la școală, astfel munca copiilor a devenit mult mai puțin comună în Europa și în Statele Unite. Totuși, munca copiilor este un fenomen încă foarte comun în zonele în dezvoltare. În 2013, UNICEF și Organizația Internațională a muncii au estimat că aproximativ 168 de milioane de copii cu vârste cuprinse între 5 și 17 ani munceau.

Întrebați elevii cum s-ar simți dacă, în loc să fie nevoie să meargă la școală, ar fi forțați să curețe coșuri de fum sau să lucreze într-o mină de cărbuni.

Joc despre protecția copiilor și a tinerilor

Față în față cu alții: Stereotipuri

Notă: Obiectivul acestei activități este să îi facă pe participanți conștienți de diferitele roluri pe care le atribuim oamenilor în societate, și cum îi face pe oameni să se simtă dacă sunt incluși într-un stereotip. Ca facilitator, este foarte important să urmăriți dinamica grupului în timpul acestui joc, astfel încât să nu se meargă prea departe - activitatea poate să declanșeze reacții emoționale puternice. Deși aceste reacții în fața unui subiect dificil sunt normale, importante și oneste, trebuie să faceți tot ce vă stă în putință ca clasa să rămână un loc sigur din punct de vedere emoțional pentru toți participanți.

Pregătire: Înainte de începerea jocului, scrieți diferite etichete pe Post-it-uri. Puteți alege două rute: adjective (ex: leneș, inteligent, timid, playboy, copilăros, agresiv, ușor de manipulat etc) sau categorii sociale din țară (ex: grupuri etnice, grupe de vârstă, clase socio-economice, oameni din diferite regiuni, oameni care sunt angajați într-un anumit loc etc). Dumneavoastră, ca facilitator, puteți evalua cel mai bine nivelul de provocare căruia clasa îi poate face față și ce fel de etichete vor provoca reacții oneste dar provocatoare.

Facilitare: Spuneți-le participanților să își închidă ochii. Lipiți câte un Post-it pe fruntea sau pe spatele fiecărui participant (unde unde ei să nu poată vedea însă care să fie ușor vizibil celorlalți). Explicați-le că ar trebui să se comporte între ei exact cum s-ar comporta atunci când întâlnesc oameni cu caracteristicile de pe Post-it-uri.

Dați-le participanților timp (5-10 minute) ca să se plimbe prin cameră și să interacționeze. Când toată lumea a avut suficient timp să interacționeze, opriți activitatea și oferiți grupului câteva minute de reflecție în liniște. Apoi, rugați-i să scrie pe o foaie de hârtie răspunsuri la următoarele întrebări:

- Ce cuvânt credeți că ați avut pe Post-it?
- De ce crezi asta? Cum ați fost tratați?
- Cum v-a afectat comportamentul felul în care ați fost tratați?
- Cum s-a comportat grupul?

După ce toți participanții și-au scris răspunsurile individuale, adunați tot grupul pentru o conversație de debrief. Această discuție este foarte importantă, așa că asigurați-vă că aveți suficient de mult timp pentru ca gândurile tuturor să fie auzite. Vă puteți folosi de întrebările următoare pentru a porni, și să ajustați după caz în funcție de răspunsurile grupului.

- Cum v-ați simțit în timpul activității?
- Cum s-au purtat ceilalți cu voi? Cum v-ați simțit?
- Ați putut să ghiciți ce rol ați avut? Cum? Ce spune asta despre concepțiile noastre comune despre acel grup/tip de persoană?

- A fost dificil să tratați oamenii conform etichetelor lor?
- A început cineva să-și “dovedească” eticheta?
- Ce este un stereotip? Ce este o prejudecată?
- Există etichete sau stereotipuri în clasa voastră sau în comunitatea voastră? Ce fel de etichete punem oamenilor în viața reală?
- Cum credeți că se simt oamenii care afectați de aceste etichete/stereotipuri? De ce este dăunător?
- De unde credeți că vin aceste stereotipuri?
- Credeți că aceste caracteristici sunt comune unui grup mare de oameni?
- Cum credeți că v-ați simți voi dacă vi s-ar atribui o caracteristică datorită faptului că aparțineți unui anumit grup?
- Cine pune aceste etichete scrie pe voi persoanelor/grupurilor din societate?
- Ați fost voi înșivă vreodată caracterizați într-un fel cu care n-ați fost de acord?
- Ce ați învățat din această activitate? Cum putem aplica asta în viața de zi cu zi?

Lecție despre dreptul la petiție

Țintă

Elevi de liceu

Desfășurarea lecției

Citiți următorul enunț:

În istoria modernă, petițiile au fost o metodă populară de protest împotriva unor acțiuni atât din sectorul public cât și din cel privat. Petițiile de către populație au fost responsabile, în bună măsură, pentru abolirea comerțului cu sclavi în Marea Britanie în 1807. Mai recent, în martie 2015, o femeie care a fost trimisă la închisoare în Iran pentru că a urmărit un meci de volei, a fost eliberată după ce o petiție pe change.org a primit 777000 de semnături. O petiție este o metodă excelentă pentru ca oamenii să-și exprime credințele și să pună presiune pe organizații sau pe guvern să facă schimbări.

Rugați elevii să citească Articolul 51 din Constituția României:

ARTICOLUL 51

(1) Cetățenii au dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor.

(2) Organizațiile legal constituite au dreptul să adreseze petiții exclusiv în numele colectivelor pe care le reprezintă.

(3) Exercițarea dreptului de petiționare este scutită de taxă.

(4) Autoritățile publice au obligația să răspundă la petiții în termenele și în condițiile stabilite potrivit legii.

Explicați elevilor că dacă guvernul întreprinde o acțiune cu care ei nu sunt de acord, pot începe o petiție pentru a pune presiune pe guvern să facă schimbări.

Explicați elevilor că pot face petiții și împotriva activităților non-guvernamentale. În 2011, o americancă de 22 de ani a pornit o petiție împotriva planului băncii Bank of America de a taxa cu 5\$ per tranzacție pe oamenii care își foloseau cardurile de debit pentru a face cumpărături. În mai puțin de o lună, petiția a fost semnată de 306888 de oameni și Bank of America, precum și multe alte bănci, au încetat această practică.

Explicați elevilor că la școală, dacă administrația școlii face ceva despre care ei cred că nu e în favoarea elevilor, aceștia pot scrie o petiție și pot obține semnături pentru a-și exprima opiniile.

Întrebați elevii dacă se întâmplă ceva în școala lor despre care ei ar face o petiție.

Dacă elevii ating un consens în legătură cu ceva din școală pentru care ei ar face o petiție, încurajați elevii să pornească o petiție.

Temă pentru acasă: rugați elevii să viziteze pagina www.change.org și să scrie un paragraf despre o petiție cărora lor li s-a părut interesantă și de ce cred ei că acea petiție e importantă.

Joc despre dreptul la petiție și advocacy

Treceți linia

Notă: Obiectivul acestui joc este să-i ajute pe tineri să înțeleagă puterea și influența potențiale ale cuvintelor și participării lor, și să recunoască importanța implicării active în zona publică. Veți juca două runde ale jocului - prima fără implicarea activă a publicului, a doua cu implicarea lor activă.

Pregătire: Creați un cerc pe podea cu bandă adezivă sau sfoară și trasați o linie pe mijloc. Selectați doi participanți din grup (încercați să alegeți două persoane competitive, fiecare cu respect de sine mare. Rugați-i să intre în cerc și să stea unul în fața celuilalt. Spuneți-le participanților că acest joc este despre putere și influență și că obiectivul lor este să se folosească de puterea influenței (argumente, prelegere, discurs, mită, șiretlic etc) pentru ca persoana cealaltă să treacă complet peste linia care străbate cercul. Există două reguli:

- Nu se pot atinge fizic unul pe celălalt;
- Membrii publicului nu pot contribui cu sugestii. Totuși, pot paria pe cine va câștiga.

Facilitare: Dumneavoastră, facilitatorul, trebuie să fiți arbitrul. Îndemnați-i pe cei doi participanți să dea mâna, apoi strigați "Începeți!". Cu cât faceți atmosfera mai competitivă, cu atât mai bine: urale, aplauze etc. Pentru prima rundă, permiteți-le celor doi participanți să încerce să se convingă reciproc fără implicarea substanțială a publicului (publicul poate încuraja, dar nu poate oferi sugestii). Apoi, după ce a trecut o perioadă de timp (fie jocul este într-un punct mort sau s-a terminat pentru că unul dintre participanți a trecut linia), opriți exercițiul și invitați membrii publicului să participe mai activ în runda 2. Încurajați-i să se organizeze și să aleagă o strategie împreună ca grup. (Țineți minte: ei tot nu pot să atingă fizic participanții, dar de data asta sunt liberi să participe vocal în exercițiu).

După finalizarea celei de-a doua runde (când un participant trece linia), adunați grupul pentru a discuta despre joc. Puteți folosi următoarele întrebări pentru a începe o conversație, și le puteți adapta în funcție de cum a decurs jocul și de răspunsurile grupului:

Întrebări - pentru "Treceți linia"

- Ce s-a întâmplat în acest joc?

- Cum v-ați simțit să fiți unul dintre cei doi actori principali? Cum a fost să fiți în public?
- Care a fost cea mai frustrantă parte a acestui joc?
- Care a fost cea mai distractivă sau plină de satisfacții parte a acestui joc?
- Cum a arătat succesul pentru voi ca actori centrali? Cum a arătat succesul pentru voi ca membri ai publicului?
- Ce fel de tactici ați încercat să utilizați pentru a influența persoana cealaltă? Care dintre aceste tactici au funcționat cel mai rău? De ce? Care dintre acele tactici au funcționat cel mai bine? De ce?
- A folosit cineva vocea într-un mod puternic pentru a influența vreunul dintre participanți? Cum? Cum a fost?
- S-au putut organiza membrii publicului? Ce a îngreunat sau facilitat acest lucru?
- Cum v-a afectat nivelul de influență felul în care ați lucrat împreună?
- Ați fost vreodată influențați personal de un public/de o opinie publică “în viața reală”?
- Cu ce alte situații “din viața reală” seamănă acest joc?
- Ce ați învățat astăzi despre influența vocii voastre, individual sau ca grup?
- Ce ați învățat astăzi despre efectul implicării voastre în schimbarea acțiunilor altora?

Lecție despre dreptul la vot

Țintă

Elevi de gimnaziu

Desfășurarea lecției

Întrebați elevii de ce cred ei că este important dreptul la vot.

Citiți elevilor Articolul 36 din Constituția României:

ARTICOLUL 36

(1) Cetățenii au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv.

(2) Nu au drept de vot debilii sau alienații mintal, puși sub interdicție, și nici persoanele condamnate, prin hotărâre judecătorească definitivă, la pierderea drepturilor electorale.

Explicați elevilor că dreptul la vot nu doar că le garantează o voce în felul în care funcționează hotelul, dar îi obligă pe factorii de decizie politică să fie atenți la nevoile lor. Dacă sunteți o minoritate, dreptul la vot vă oferă aceleași drepturi politice ale unei non-minorități, și asta înseamnă că guvernul nu poate să discrimineze activ împotriva voastră. Dreptul la vot, de asemenea, nu discriminează în funcție de sex.

Exercițiu

Instructorul va explica istoria dezvoltării drepturilor la vot în România, organizând diferite alegeri.

Materiale necesare: minim trei opțiuni diferite de gustări, buletine de vot cu minim trei opțiuni pe ele, bucăți de hârtie, instrumente de scris, o cutie goală de șervețele pe post de cutie de vot.

Facilitare: Alegerile vor fi similare alegerilor prezidențiale, cu două runde de vot. Dacă una dintre gustări are 50%+1 din majoritatea voturilor din prima rundă, acel vot va fi câștigătorul, și dacă nu, atunci votul va merge către o a doua rundă, câștigătorul fiind gustarea cu majoritatea voturilor.

Rugați elevii să aleagă dintre opțiunile de gustări oferite (facilitatorul decide ce gustări sunt oferite);

- La primul vot, spuneți elevilor că doar băieții pot să voteze;

- Explicați elevilor că datorită Legii Electorale din 1926, în mod practic, femeile nu aveau voie să voteze la alegeri. În 1929, femeilor li s-a permis să voteze în alegeri locale, dar doar dacă îndeplineau foarte multe criterii suplimentare.
- Acum, rugați elevii să voteze din nou pentru gustări. De data aceasta, fetele au voie să aleagă, dar toți elevii mai tineri de 14 ani nu pot participa la vot.
 - Explicați elevilor că în 1938, Constituția României a fost rescrisă și atât bărbații cât și femeile puteau vota, însă bărbații și femeile putea vota dacă erau alfabetizați și nu dacă aveau mai mult de 30 de ani.
- Rugați elevii să voteze din nou, dar de data aceasta, cele mai tinere trei persoane din clasă nu pot să voteze.
 - Explicați clasei că în 1946, a fost scrisă o nouă lege Electorală și că vârsta minimă de vot a fost scăzută la 21 de ani.
- În sfârșit, rugați toți elevii din clasă să voteze gustarea preferată. Gustarea care primește majoritatea voturilor va fi mâncată de elevi.
 - În 1948, a fost scrisă o nouă Constituție care permitea tuturor persoanelor în vârstă de minim 18 ani să voteze. Această regulă a fost menținută și este valabilă și în Constituția de azi.

Jo despre Dreptul la vot

Tipuri de implicare civică

Notă: Acesta este un exercițiu de brainstorming gândit să-i ajute pe tineri să evolueze de la scenariul jocului “Treceți linia” la diferite metode de participare civică în sfera publică. Obiectivul exercițiului este ca ei să recunoască diferitele feluri în care pot să aibă influențe în comunitate și în societate prin implicarea civică.

Pregătire: Pregătiți o foaie de flipchart pe care scrieți sus “Tipuri de implicare civică”. Invitați un elev din clasă pentru a scrie răspunsurile colegilor săi pe foaie. Asigurați-vă că le explicați că toate răspunsurile sunt binevenite într-o sesiune de brainstorming, și că ideile și vocea tuturor sunt valide.

Facilitare: Rugați grupul să discute ce cred ei că înseamnă “Implicare civică” și dacă înțeleg termenul sau nu. Puteți folosi definițiile de mai jos pentru a ajuta la pornirea conversației:

- Acțiuni individuale și colective gândite să identifice și să răspundă unor probleme de interes public;
- Muncă în comun pentru a face o diferență în viața civică a comunităților noastre și pentru a dezvolta o combinație de aptitudini, cunoștințe, valori și motivații pentru a face acea diferență.

De îndată ce s-a ajuns la o înțelegere comună a termenului, rugați-i să se

gândească la metode diferite de implicare civică într-un grup mare în timp ce persoane care ia notițe le scrie pe flipchart. S-ar putea să fie util să oferiți câteva categorii sau idei de posibile răspunsuri, pentru a ajuta la obținerea ideilor, folosind lista de mai jos (există multe alte metode de implicare civică!)

Metode posibile de implicare civică

- Votul;
- Candidatura pentru poziții publice;
- Boicotul;
- Donatul către organizații caritabile sau non-profit;
- Creșterea gradului de conștientizare asupra unor probleme;
- Înscrierea ca membru în asociații sociale/politice;
- Semnarea de petiții;
- Activitățile de Lobby (contact direct cu oficiali aleși);
- Proteste;
- Educație publică;
- Marșuri;
- Întruniri;
- Voluntariatul.

De fiecare dată când se menționează o metodă, rugați persoana care o sugerează să explice, de asemenea, ce înțelege prin metoda respectivă. Acest lucru vă permite să vă asigurați că fiecare participant nu doar că vorbește în jargon, dar și înțelege în mod real conceptele pe care le menționează. Asigurați-vă că explicați clar că nu toate metodele de implicare civică sunt politice.

Joc suplimentar despre corupție

Explorarea corupției

Notă: Această activitate folosește o tehnică numită “Plimbarea prin galerie”, în cadrul căreia participanții călătoresc prin cameră și explorează diferite subiecte (la fel ca într-o galerie de artă sau muzeu) - cu excepția faptului că această plimbare încurajează participarea, și că sunt încurajați să contribuie cu propriile lor gânduri despre expozițiile pe care le văd.

Pregătire: Puneți hârtie flipchart cu întrebări în trei colțuri diferite din cameră, împreună cu markere și orice alte lucruri necesare. Fiecare flipchart ar trebuie să aibă o întrebare diferită scrisă pe el:

- Unde există corupția?

- Care sunt consecințele corupției?
- Care sunt metodele pentru lupta împotriva corupției?

Facilitare: Împărțiți grupul în trei echipe. Trimiteți fiecare echipă în colțuri diferite ale camerei și rugați-i să petreacă cinci minute în reflecție asupra acelui flipchart și să scrie sau să deseneze răspunsuri întrebărilor puse acolo. După cinci minute, dați un semnal și rugați grupurile să se rotească până când fiecare grup a vizitat toate flipcharturile și au adăugat propriile gânduri pe lângă ale celelalte gânduri din grup.

La sfârșit, rugați grupurile să se întoarcă la primul flipchart. Apoi rugați grupurile să susțină mici prezentări cu rezultatele finale. Găsiți mai jos răspunsuri posibile:

Întrebare	Răspuns posibil
Unde există corupție?	În sistemul medical, educație, sistemul de justiție, politică, vamă, religie, sport, administrație publică etc
Care sunt consecințele corupției?	Sărăcie și inegalitate, un sistem legal injust, salarii mici, birocrație crescută, moarte etc
Care sunt metodele de luptă împotriva corupției?	Acces la informație, transparența instituțiilor publice, educație anti-corupție, legi, etc

Explorarea corupției

- Cât de dificil a fost exercițiul pentru voi?
- A fost greu să găsiți răspunsuri? Existau lucruri pe care le știați deja?
- Ce ați învățat de la acest exercițiu? Care sunt punctele cheie pe care le veți ține minte?
- Când credeți că vă pot fi utile aceste informații în viață?
- Cunoașteți pe cineva care a trecut printr-o situație legată de corupție într-o instituție publică?
- De ce este important să știm în ce zone există corupția?
- Cum putem evita participarea la corupție? Care sunt riscurile, provocările și beneficiile refuzării corupției?
- Care sunt consecințele corupției?
- Cum credeți că aceste informații vor ajuta clasa în următorul proiect?

Lecție despre dreptul la un mediu sănătos, libertatea de asociere și proprietate privată

Țintă

Elevi de liceu

Desfășurarea lecției

Rugați un elev să citească Articolele 35, 39 și 44 din Constituția României.

ARTICOLUL 35

(1) Statul recunoaște dreptul oricărei persoane la un mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic.

(2) Statul asigură cadrul legislativ pentru exercitarea acestui drept.

(3) Persoanele fizice și juridice au îndatorirea de a proteja și a ameliora mediul înconjurător.

ARTICOLUL 39

Mitingurile, demonstrațiile, procesiunile sau orice alte întruniri sunt libere și se pot organiza și desfășura numai în mod pașnic, fără nici un fel de arme.

ARTICOLUL 44

(1) Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege.

(2) Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Cetățenii străini și apatrizii pot dobândi dreptul de proprietate privată asupra terenurilor numai în condițiile rezultate din aderarea României la Uniunea Europeană și din alte tratate internaționale la care România este parte, pe bază de reciprocitate, în condițiile prevăzute prin lege organică, precum și prin moștenire legală.

(3) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(4) Sunt interzise naționalizarea sau orice alte măsuri de trecere silită în proprietate publică a unor bunuri pe baza apartenenței sociale, etnice, religioase, politice sau de altă natură discriminatorie a titularilor.

(5) Pentru lucrări de interes general, autoritatea publică poate folosi subsolul oricărei proprietăți imobiliare, cu obligația de a despăgubi proprietarul pentru daunele aduse solului, plantațiilor sau construcțiilor, precum și pentru alte daune imputabile autorității.

(6) Despăgubirile prevăzute în alineatele (3) și (5) se stabilesc de comun acord cu proprietarul sau, în caz de divergență, prin justiție.

(7) Dreptul de proprietate obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii sau obiceiului, revin proprietarului.

- (8) *Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.*
- (9) *Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.*

Rugați un elev să citească următorul articol:

Chevron halts Romania shale work after protest, by Bogdan Cristel

- * Residents oppose shale exploration*
- * Protesters and riot police turn out in equal numbers*
- * Romania holds estimated 51 trln cubic feet of shale gas*

PUNGESTI, Romania, Dec 7 (Reuters) - U.S. oil major Chevron halted exploration works for shale gas in eastern Romania for the second time in two months on Saturday after anti-fracking protesters broke through wire mesh fences around the site.

Thousands of people have rallied across Romania in recent months to protest against government support for shale gas exploration and separate plans to set up Europe's largest open cast gold mine in a small Carpathian town.

The U.S. Energy Information Administration estimates Romania could potentially hold 51 trillion cubic feet of shale gas, which would cover domestic demand for more than a century. Chevron won approval to drill exploratory wells in the small town of Pungesti in the impoverished county of Vaslui in October but had to halt work soon after when residents blocked access to the site. It resumed work on Dec. 2.

On Saturday, about 300 riot police were deployed in Pungesti, 340 km northeast of capital Bucharest, to try to prevent an equal number of protesters, mostly local residents, from entering the Chevron site. Some broke through into the site, however.

The activists chanted "Stop Chevron" and held banners saying "No drilling allowed here". Dozens were detained by police.

Chevron said some equipment had been damaged on the site. "Chevron can today confirm it has suspended activities ... as a result of unsafe conditions generated by unlawful and violent protester activities," it said in a statement emailed to Reuters.

"Our priority is to conduct our activities in a safe and environmentally responsible manner consistent with the permits under which we operate, however this was not possible today."

FRACKING DIVIDE

Shale gas faces opposition due to concerns around hydraulic fracturing, or fracking, the process of injecting water and chemicals at high pressure into underground rock formations to push out gas.

Critics, including the Pungesti protesters, say it can pollute water supplies and trigger small earthquakes. Advocates say it has a strong safety record and point to countries like the United States, where extensive fracking has driven down energy prices.

Chevron, which also has rights to explore three licence blocks near the Black Sea, does not have plans to use fracking under its five-year exploration programme. It says is abiding by all safety regulations.

It said last month it had filed a civil lawsuit against protesters in Poland who have prevented it from reaching a site where it plans to explore for shale. It said the action was filed on the grounds that protesters were violating its lawful right of access to the site - one of four shale gas exploration concessions the company has in Poland.

(source: <http://www.reuters.com/article/2013/12/07/romania-shale-chevron-idUSL5N0JM07D20131207>)

Împărțiți tabla în patru coloane, scrieți ca titlu în stânga deasupra a două coloane “Protecția mediului”, iar în dreapta, deasupra a următoarelor două “Dezvoltare economică”. Scrieți “Pro” și “Contra” deasupra coloanelor de sub “Protecția mediului” și de sub “Dezvoltare economică”.

Cu privire la explorarea gazelor de șist din Vaslui, rugați elevii să vă spună argumente pro și contra protecției mediului și dezvoltării economice. După ce elevii și-au exprimat argumentele și le-ați notat pe masă, întrebați-i care cred că este echilibrul cel mai bun dintre dezvoltarea economică și protecția mediului.

Întrebați elevii dacă li se par justificate protestele comunității locale.

Întrebați elevii dacă consideră că protestele comunității locale au pus în pericol proprietatea privată a Chevron.

Rugați elevii să citească următoarea descriere a răspunsului autorităților la proteste:

Pentru mai bine de 24 de ore, un sat din România a fost ocupat de trupe guvernamentale, care au înlocuit autoritățile locale și au instituit neoficial stare de urgență, pentru a ajuta compania Chevron să înceapă operațiunile de explorare a gazelor de șist.

250 de jandarmi în blindate și echipament de luptă au descins la 4 dimineața, au aruncat în dube câțiva săteni, au blocat drumurile de acces și au patrulet nonstop pe dealuri. Cine îndrăznește să iasă pe uliță era urmărit și legitimat. Nu lăseau pe nimeni să treacă “granița”, fie că erau localnici, jurnaliști sau copii care mergeau la școală.

De la tabără până-n sat e aproape un kilometru cu terenuri agricole. Apoi încep niște case mici și amărâte, spoite în albastru și roz, care se pierd repede în vatra satului. Aici sunt poșta, poliția, primăria, școala, căminul cultural și niște birturi care te scapă de apăsarea gerului, toate într-o rază de 50 de metri.

Un bătrân venit în inspecție la birt zice că nici pe vremea ailaltă n-a pomenit așa ceva: Ne-au asediat. Care ieșea din curte venea să legitimizeze, ne filma, au băgat spaima în oameni.

Omul susține că gata, adună o trupă de oameni și se alătură rezistenței. Pleacă singur.

Sătenii spun că au fost copii care n-au putut s-ajungă la școală din cauza blocadei. N-a lăsat să intre nimic dimineața, nici microbuzele, nici dac-aveai drum undeva, te pune să ocolești, explică niște oameni la birt, în timp ce sorb câte o cafeluță la pahar de plastic și află noutățile politice. Tinerii discută și ei, dar în cerc închis, conspirativ.

(Sursa: <http://fracking.casajurnalistului.ro/romania-sat-politienesc/>)

Întrebați elevii dacă consideră că răspunsul autorităților față de proteste respectă Articolul 39 din Constituție. Întrebați elevii cum ar fi trebuit să răspundă autoritățile.

Resurse suplimentare:

- Citiți mai multe despre fracturarea hidrolică a gazelor de șist aici: <http://fracking.casajurnalistului.ro/>
- Știre despre activitatea Chevron la Pungești: <http://www.reuters.com/article/2013/12/02/romania-shale-chevron-idUSL5N0JH18820131202>
- Clip video din timpul evenimentelor: <https://youtu.be/nOVihxpNI5M>

Lecție despre dreptul la viață privată și secretul corespondenței

Țintă

Elevi de liceu

Desfășurarea lecției

Rugați elevii să citească Articolele 26 și 28 din Constituția României:

ARTICOLUL 26

(1) Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.

(2) Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.

ARTICOLUL 28

Secretul scrisorilor, al telegramelor, al altor trimiteri poștale, al convorbirilor telefonice și al celorlalte mijloace legale de comunicare este inviolabil.

Rugați elevii să vă spună dacă articolul 28 este important pentru ei. Rugați elevii să vă dea exemple de comunicații pe care ei și le doresc păstrate secrete, și scrieți-le pe tablă.

Proiectați primele 14 minute din următorul clip video:

https://youtu.be/XEVlyP4_11M

Întrebați elevii dacă cred că în România există prevederi similare cu “Secțiunea 215” din Patriot Act.

Rugați elevii să citească următorul articol:

*Legea Big Brother, din nou în actualitate
de Lucian Miulescu, 23 ianuarie 2015*

Recentele atacuri fanatice din Franta au resuscitat, in mod previzibil, discutia interna cu privire la necesitatea autoritatilor responsabile cu siguranta nationala de a dispune de un cadru legislativ pentru controlul comunicatiilor electronice. Ca urmare, Ministerul de Interne a declansat de indata actiunea refacerii proiectului de lege pentru retentia datelor utilizatorilor de servicii de comunicatii electronice, cunoscut si sub numele de “legea Big Brother”.

Dincolo de porecla sugestiva, publicul ar trebui sa stie ca aceasta lege se refera la dreptul serviciilor secrete si al organelor de politie si procuratura de a avea acces la datele de trafic si localizare ale comunicatiilor electronice, respectiv la ziua, ora si locul efectuării unei astfel de comunicari, numele si adresa persoanelor participante, numarul de telefon al apelatului si numarul de telefon al apelantului, etc. Aceste date ar trebui pastrate in mod obligatoriu de catre furnizorii de servicii de comunicatii, timp de 6 luni, pentru a putea fi oferite institutiilor de forta ale statului, la simpla solicitare a acestora.

Inainte de a comenta pe continutul acestei legi, se cuvine un scurt memento al sinuosului sau traseu. Contrar oricaror opinii preconceptionale, care ar putea situa sediul protectiei drepturilor individuale in Vest si al tiraniei serviciilor secrete in Est, aceasta reglementare a ajuns in Romania pe filiera occidentala. Urmand modelul american al "Patriot Act", Parlamentul European si Consiliul de Ministri au adoptat, in 2006, Directiva 2006/24/CE privind pastrarea datelor generate sau prelucrate in legatura cu furnizarea serviciilor de comunicatii electronice accesibile publicului sau de retele de comunicatii publice si de modificare a Directivei 2002/58/CE. Aceasta directiva a obligat Statele Membre sa implementeze prevederile sus-amintite, ceea ce statul roman a si facut, prin adoptarea Legii 298/2008, pe care o vom numi mai departe "Legea Big Brother 1".

Aceasta Lege Big Brother 1 a fost contestata la Curtea Constitutionala de un grup de asociații neguvernamentale, ca incalcand drepturile fundamentale ale cetatenilor, protejate si garantate de Constitutie. Curtea Constitutionala a considerat ca ONG-urile au dreptate si a declarat Legea Big Brother 1 ca fiind neconstitutionala, prin Decizia nr.1268 din 8 noiembrie 2009, pe motivul incalcarii drepturilor fundamentale la viata intima, familiala si privata si la secretul corespondentei, precum si a libertatii de exprimare (sic!).

Amenintat cu procedura de infringement pentru neimplementarea prin masuri interne a directivei sus-amintite, statul roman s-a mobilizat din nou si a adoptat Legea Big Brother 2, sub numele oficial de Legea nr.82/2012, care a reluat normele deja declarate neconstitutionale prin decizia CCR.

Iata ca, la scurt timp dupa aceasta, Directiva 2006/24/CE (sa-i spunem "Directiva Big Brother") a fost declarata ea insasi "neconstitutionala" sau, in termenii europeni, in contradictie cu prevederile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Verdictul a fost pronuntat de insasi Curtea Europeana de Justitie, pentru incalcarea drepturilor persoanelor la respectarea vietii private si la protectia datelor cu caracter personal. Deznodamantul in privinta Legii Big Brother 2 nu se lasa mult asteptat, iar Curtea Constitutionala a Romaniei declara si aceasta lege ca fiind neconstitutionala, prin Decizia nr.440 din 08 iulie 2014.

Aceasta adevarata "saga" judiciara da marturie despre una dintre cele mai importante batalii purtate de instantele constitutionale de pe continent, impotriva unor incalcari stupefiante ale drepturilor civile fundamentale. Alaturi de CCR, si curtile constitutionale din Germania, Cehia, Austria si Bulgaria au considerat legile de aplicare a Directivei 2006/24/CE ca fiind neconforme cu constitutiile nationale.

[..]

Legea Big Brother, indiferent ca vorbim despre directiva sau legi nationale, are doua mari defecte: nu ofera garantii judiciare pentru prezervarea drepturilor cetatenesti si nu instituie un raport proportional intre incalcarea drepturilor individuale si gradul de protectie a securitatii nationale. In plus, faptul ca acest control se exercita in mod generalizat si fara a exista macar prezumtia unei activitati infractionale duce la supravegherea tuturor cetatenilor, lucru nepermis intr-un stat de drept.

[..]

Pare oarecum surprinzator ca atat sustinatorii, cat si oponentii Legii Big Brother invoca aceeasi notiune "magica" in sprijinul opiniilor lor: statul de drept. Este totusi explicabil: autoritatile au in vedere statul de drept ca "domnie a legii", deci vad legea respectiva ca pe o garantie de aplicare a altor legi, extrem de importante, pe cand societatea civila si instantele jurisdictionale amintite mai sus iau in seama sfera privata si libertatea negativa a cetateanului, ca element fundamental al statului de drept.

Un echilibru delicat, care trebuie gasit prin respectarea principiului proportionalitatii, in primul rand, si al controlului judecatoresc prealabil, in al doilea rand. Este totusi greu de admis ca TOTI sa fim controlati de catre SRI, politie si procuratura, preventiv, fara a fi nevoie macar de o suspiciune rezonabila cu privire la savarsirea sau pregatirea unor infractiuni grave. Totodata, controlul judecatoresc prealabil al oricarui astfel de demers este o garantie

ceruta frecvent de societatea civila, pentru a frana abuzurile. Din experienta foarte recenta a romanilor, buna credinta a autoritatilor de forta ale statului nu poate fi, in mod aprioric, prezumata. Sper ca acordul fin intre cele doua acceptiuni legitime ale ideii de stat de drept sa fie gasit de data aceasta si sa putem discuta in curand de o lege echilibrata, care sa raspunda atat nevoii de siguranta, cat si aspiratiei de libertate.

(Sursa: <http://www.contributors.ro/idei-si-solutii/legea-big-brother-din-nou-in-actualitate/>)

Întrebați elevii ce cred despre stocarea “metadata” și dacă ei cred că aceasta ar reprezenta violarea articolelor 26 și 28 din Constituția României.

Împărțiți elevii în patru grupuri. Rugați două dintre grupuri să găsească justificări pentru stocarea “metadata” și două dintre grupuri să găsească argumente împotriva stocării acestora. Rugați grupurile să raporteze întregii clase ce au descoperit.